

LIOS NA GRÉINE

Dé hAoine 3 Meitheamh rinne an Dr Oirmh. Éamonn Ó Cathasaigh Easpag na Gaillimhe an oscailt oifigiúil ar Lios na Gréine, an t-áras nua i gCor na Rón. Teach fairsing slachtmhar é a bhfuil an fhéile, an cineáltas agus an Chríost-aíocht le mothú ann.

Tá trí ghrúpa páirteach in imeachtaí an tigh seo: (1) Siúracha na Carthannachta ó Ionad Eoin Pól II ar an mBaile Bán a thugann gasúir lagintinneacha amach ann ar saoire; (2) scéim Saoire Gréine Teaghlaigh na Gaillimhe (Galway Sunshine Family Holiday Scheme) a chuireann laethe saoire ar fáil do theaghlaigh nach bhfuil in ann saoire a chur ar fáil dóibh féin ar chúis amháin nó ar chúis eile; (3) Comhairle Óige Deoise na Gaillimhe a reachtaíleann cúrsaí le

(ar lean ó leath. 4)

dá bhfuil ann is gearr a seasfaisiad an t-ár sin. Milleadh an dúlra ceann de chuireanna móra na linne seo. Ach maidir le aithne chearta a chur ar na daoine, sílim an té a bhfuil préamhacha doimhne aige ina chultúr dúchais féin gur furasta dhó dreamanna eile a thuiscint. Is cuimhneach liom lá agus mé i mOiseórach ag teacht anoir bóithrín treasa na nAille. Sheas mé ag an nGarraí Ard (garraí ar dearnadh spraoi ann fadó!). Na Dromanna Rua agus Scaillp a'Chuit soir uaim. Cloch a'tSeagail taobh thiar (cuirfidh mé geall go lonnóidh an chuach ar Chloch a'tSeagail arís i mbliana agus í ag

cinnirí óga a thraenáil. Beidh na cinnirí seo ag cabhrú leis an obair atá ar siúl ag an dá ghrúpa eile.

Cuirtear fíorchaoín fáilte roimh mhuintir na háite sa teach. Tá sé seomra codlata, seomra bidh, seomra suite, cistín agus seomra folca ann.

Cheana féin airíonn muintir an tigh go bhfuil rud amháin in easnamh orthu — seomra fairsing ina bhféadfadh siad oícheanta cheoil agus siamsaí in éindigh le muintir na háite a bheith acu.

Nar dheas an rud é go dtioefadh muidne, pobal Chois Fharráige i gcabhair orthu leis an seomra a chur ar fáil!

cuacháil). Dúirt mé liom féin an lá sin gur chuma céard a d'fhoghlumeóinn go deo nó cibé áit a gcasfaí mé gur ansin a bheadh mo phréamhacha. Níor tháinig aon athrú intinne orm ariamh ó shoin. Tá muintir an bhaile, nó a macasamhail, amuigh anseo chuile áit; mara bhfuil níl duine sa mbaile in aon áit, déarfainn. Is minic a chuimhním ó tháinig mé don tír seo ar an gcaint a chaith Johnny Chóil Mhike sa drama fadó: 'Mar a chéile muid'. Is fíor í an chaint sin. Ina dhiaidh sin féin, bí cinnte nach mbeidh aon locht ar an gcuairt abhaile faoi cheann cúpla bliain nó trí, slán beo dhúinn uilig. Faoi choimrí Dé agus Mhuire sibh.

CUMANN MICHEÁL BREATHNACH

Céard é Cumann Micheál Breathnach? Scata buachaillí óga ag dul timpeall ag ciceáil liathróide? Cúpla duine ag dul timpeall ag díol ticéidí nó ag iarraidh airgid le haghaidh seo nó siúd gach re seachtain. Ar ndóigh níl tada eile le déanamh ag a bhfurmhór ar aon nós!

Cé go ndeineann an Cumann na neithe sin ar ndóigh, ba mhaith liom a mhíniú san alt seo go bhfuil i bhfad níos mó ná sin i gceist. Ba mhaith liom freisin díriú ar an bpáirt a d'fhéadfadh 'Na Breathnaigh' a imirt i bhforbairt an pharóiste.

Sé an Cumann áitiúil bunaonad Chumann Lúth Chleas Gael. Mar bhall d'eagraíocht náisiúnta tá an Cumann áitiúil freagrach freisin as príomhaidhmeanna na heagraíochta sin a chur chun cinn, ar nós:

1. na cluichí náisiúnta mar peil, iomáint agus liathróid láimhe a chothú agus a fhorbairt
2. an Ghaeilge a chur chun cinn
3. tacaíocht a thabhairt den chultúr Gaelach
4. tacaíocht a thabhairt d'fhorbairt pobail
5. tacaíocht a thabhairt do thionscal Éireannach.

Dáiríre, is mionlach beag sa pharóiste atá ag plé go díreach le cúrsaí peile. Is mionlach iad mar sin féin go b'fhéadfadh an-tábhacht a bheith leo. Tá timpeall 90 peileadóir sa Chumann faoi láthair ón aois-ghrúpa faoi 14 bliain ar aghaidh. Ansin tá dornán beag daoine atá gníomhach i riarachán an Chumainn (iad siúd a bhíonn ag díol na dticéidí!). Gach bliain toghann na baill coiste agus oifigí chun imeachtaí an Chumainn a eagrú. Tá Cumann Micheál Breathnach dá stiúradh ag coiste de 14 i mbliana. Le obair an choiste a dhéanamh níos éifeachtaí bunaíodh roinnt Fochoistí, mar shampla, fochoiste staire atá bunaithe chun stair an Chumainn a scríobh, agus fochoiste riaradh na páirce a bhreathnaíonn i ndiaidh riaradh na páirce ó thaobh cluichí agus rl. Tá imeachtaí eile seachas peil dá reachtaíl ag coistí eile, mar shampla Coiste na Páirce a bhí freagrach as an bpáirc a chur ar fáil i dtosach agus a bhfuil pleananna forbartha eile aige freisin. Breathnaíonn an Coiste Liathróid Láimhe i ndiaidh cúrsaí liathróid láimhe.

Tá sé fhoireann ón ngrád faoi 14 bliain ar aghaidh go dtí an grád Ildirmheánach ag an gCumann i mbliana. Tá daoine éagsúla ag breathnú i ndiaidh na bhfoirne

seo agus b'fhéidir nár mhiste a mhíniú go soiléir céard a chiallaíonn sé sin i gcúpla cás. Tógfaidh mé an fhoireann faoi 16 bliain mar shampla amháin. Bíonn cluichí gach seachtain (tráthnóna Déardaoin) ag na buachaillí seo ar feadh sé seachtainí i rith an tSamhraidh. Ina theannta sin bíonn gá iad a thabhairt ag traenáil uair nó dhó i rith na seachtaine. Is minic go mbíonn imreoirí scaipithe ó cheann ceann an pharóiste (Seana Féistín go Boluisce). Bíonn deacrachtaí iompair leis na daoine óga i gcónaí cheall carrannaí a bheith acu féin. Má deirim gur ghlac fear amháin as an gCumann an obair seo air féin le roinnt blianta tuigfidh sibh gur mór an iarracht é.

Bíonn fadhbanna de shaghas eile ag baint le riaradh fhoireann daoine fásta. Bíonn an séasúr imeartha fada agus freisin bíonn a lán ama agus iarrachtaí le cur isteach i gcúrsaí traenála. Tá riaradh na bhfoirne Ildirmheánach agus Sóisireach faoi bheirt 'bhainisteoirí' i mbliana agus níl ualach éasca orthu siúd ach oiread. Sé an fhoireann Ildirmheánach an fhoireann is tábhachtaí sa Chumann agus tá sé mar aidhm againn ar fad ar ndóigh go rachadh an fhoireann seo ar ais i ngrád na sinnsear arís áit a raibh sé cúpla bliain ó shoin. Tá cretalach na foirne seo déanta suas ón bhfoireann cáiliúil mionúir a bhuaigh Craobh an Chontae faoi dhó i 1976 agus 1977. Cé go bhfuil roinnt imreoirí ón bhfoireann sin nach bhfuil linn anois, faraor, tá an mianach sa bhfoireann cáil a bhaint amach den Chumann athuair.

Tá dlúth bhaint idir an fhoireann Sóisir agus an fhoireann Ildirmheánach. Cé nach bhfuiltear ag súil le aon rud iontach ón bhfoireann Sóisir i mbliana tá tábhacht leis go príomha ar dhá chúis (1) tugann sé deis go imreoirí óga a gcumas peileadóireachta a fheabhsú agus b'fhéidir áit a dhéanamh dóibh féin ar an bhfoireann Ildirmheánach. B'fhéidir go gcaillfí ar fad iad don Chumann murach an deis seo. (2) Tugann sé deis fresin do na 'sean leads' corr chic a bhualadh i gcónaí agus ligint orthu féin go bhfuil siad níos óige ná tá siad!

Níl dearmad dá dhéanamh ag an gCumann ach oiread ar ghasúir na bunscoile. Múineann baill den Chumann na scileanna imeartha dóibh gach Satharn. Is obair fíor-thábhachtach é seo agus níl amhras ach go mbeidh na torthaí le feiceáil sna blianta atá romhainn.

Le cúpla bliain anuas tá buntáiste mór amháin ag na himreoirí seachas mar a bhí ag an dream a chuaigh rompú .i. an pháirc imeartha. Is áit rí-thábhachtach í seo don pharóiste agus ní féidir dóthain tacaíochta a thabhairt d'aon iarrachtaí a chuirfeas barr feabhais ar an bpáirc sin. Cuireann an pháirc ar chumas an Chumainn comórtaisí tábhachtacha a tharraingt chuig an gceantar. Sampla dó seo sea Comórtas Peile na Gaeltachta a d'eagraigh an Cumann i 1981 agus a bhfuair muid ard mholadh dá bharr. Úsáidtear an pháirc freisin i gcóir Aeraíochtaí agus Lúthchleasa agus is cinnte gur i lfonmhaireacht a bhéas na himreachtaí sin ag dul amach anseo. Ar ndóigh bíonn buntáistí eacnamaíochta le comórtaisí mar seo sa mhéid is go mealltar a lán daoine chuig an gceantar.

Maidir le comórtaisí dhe, reachtáil an Cumann comórtas nua '7 an Taobh' ar an 18ú agus 19ú Meitheamh i mbliana. Bronnadh Corn Cuimhneacháin Éanna Ó Foighil ar na buaiteoirí maraon le trófaíthe ar an dá fhoireann a bhí sa chluiche ceannais. Is bealach é seo ag an gCumann le omós a thaispeáint don scoth imreoir óg úd a thóg an bás uainn breis agus bliain ó shoin, agus lena ainm a choinneáil i gcuimhne sna blianta atá romhainn.

Seachas cúrsaí peile reachtáileann an Cumann imeachtaí sóisialta i rith na bliana a mheallann daoine nach spéis leo an pheil, mar shampla, cóisir, céilithe agus imirt chártaí.

Ag breathnú romhainn níl amhras ach go bhfuil a lán neithe go b'fhéadfadh an Cumann feabhsú orthu. Ó thaobh na peile dhe, tá dóchas go mbeidh corn mór ag teacht go dtí an paróiste go luath. Lena chois sin táim ag súil nach fada an lá go bhfeicfear foireann iomána ag imirt in éide bán agus gorm na 'mBreathnaigh'. D'imir a lán iománaithe maithe ón bparóiste leis an Spideál le blianta.

Caithfear freisin níos mó imeachtaí a reachtáil do na cailíní sa bparóiste. Tá an Cumann go mór faoi chomaoín ag mná an pharóiste as ucht a dtacaíocht le blianta. Úsáideann foireann Comógaíochta Chois fharraige páirc an Chumainn faoi láthair agus ba dheas dá mbeadh foireann Comógaíochta dá gcuid féin ag an gCumann.

Níl amhras freisin ach go bhféadfadh an Cumann a bheith níos gníomhaí i gComórtas Scór thar mar a bhí sé le roinnt blianta. Is cinnte go bhfuil an t-ábhar ann ach é a eagrú i gceart.

Cé go bhfuil áiseanna ag an gCumann faoi láthair gur féidir linn a bheith bródúil astu ba mhaith linn cur leis sin. Chuige sin tá sé mar aidhm ghinearálta go mbeadh a lárionad féin ag an gCumann ina b'fhéadfai

imeachtaí sóisialta agus cultúrtha a reachtáil mar ba dual do bhunaíocht de Chumann Lúth Chleas Gael.

Ba mhaith linn ballraíocht an Chumainn a leathnú amach chucu siúd nach spéis leo peil go díreach, ach a bhfuil spéis acu in imeachtaí eile a chuirfeadh an Cumann chun cinn, mar shampla, ceol, cultúr, lúthchleas, agus rí. Má tá daoine mar seo ag léamh an ailt seo ba bhreá linn go mbeadh siad páirteach linn.

Is cinnte freisin gur mhaith linn go rachadh níos mó de mhuintir na háite amach chun tacaíocht a thabhairt dúinn nuair a bhíonn muid ag imirt cluichí, go háirithe sa mbaile. Ní rachadh tacaíocht mar seo amú agus cá bhfios nach gcuirfeadh sé beala faoi ioscaidí cuid dár n-imreoirí!

Seachas aon ní eile ní mór do Chumann Micheál Breathnach a aineachtáil go bhfuil saol na ndaoine óga ag athrú go scioptha anseo i gCois Fharraige. Tá i bhfad níos mó deiseanna caitheamh aimsire ag an aos óg anois ná mar a bhí fiú chúig bhliana ó shoin. Ar ndóigh tá an t-athrú ag teacht ag ráta níos moille anseo fán tuath ná mar atá sa chathair. Mar sin féin tá foirne tuaithe nach bhfuil céad míle ón gCnoc go mbíonn deacrachtaí acu foireann a chur ar an bpáirc laethanta áirithe de bharr cuid dá gcuid imreoirí a bheith ag imirt sacair. Nílím ag cáineadh an chluiche sin ann féin, ach ba thrua dá mbeadh an cluiche Gaelach síos leis. Ba mhaith linn a bheith cinnte i gcónaí ar ndóigh go mbeadh scoth na hóige ina mbaill dár gCumann. Caithfidh muid a bheith cinnte mar sin go mbeidh muidne mar Chumann níos tarraingtí don aos óg ná aon eagraíocht spóirt eile sa bparóiste. Is dócha, go náisiúnta, agus Cumann Lúth Chleas Gael ag druidim le céad bliain dá stair, gurbh é seo ceann de na dúshláin mhóra atá ag bagairt air.

Mar bhuaille scoir, ní mór a admháil go bhfuil creidiúint mhór ag dul don dornán beag daoine atá ag obair go dúrachtach ar son an Chumainn. (Tá a sásamh féin le baint ag imreoirí as an gCumann). Táim ag trácht go speisialta orthu siúd nach bhfuil tada le gnóchtáil acu as a gcuid oibre ach sásamh intinne is dócha. Go minic is beag buíochais ná fiú amháin tuiscint a bhíonn ag daoine ar a n-iarrachtaí. Murach daoine mar seo bheadh an paróiste ag fáil bháis, agus go mba fada buan iad.

Tríd agus tríd, tá an-dul chun cinn déanta ag an gCumann beag seo ó ath-bhunaíodh é i 1967. Ní fada ó shoin ó bhíodh muid ag coibhlint le taoille tuille ar an Trá Mhóir le haghaidh traenála. Tá an saol ag athrú áfach, ach má tá féin táim dóchasach, le cúnamh Dé, go mbeidh Cumann Micheál Breathnach sách fuinníuil le n-athrú leis.

Máirtín Ó Conghaile
(Cathaoirleach)

Bainne na Gaillimhe

An rogha is fearr don chlann gach lá.

Bainne na Gaillimhe Teo.

Rinn-Mór, Co. na Gaillimhe. Fón: (091) 51245

An leabhar is fearr amuigh ar bhainisteoireacht airgid.

Tá leabhar iontach le fáil thíos san oifig logánta de Bhanc na hÉireann. Cabhróidh sé leat chun do ghnóthaí airgeadais a riaradh níos éifeachtaí agus chun do chuid airgid a láimhseáil níos tairbhí, chun réamhpleanáil a dhéanamh agus chun cuntas a choimeád ar chaiteachas. Beidh sé do bhuntáiste agat airgead a bheith agat i gcónaí agus ag an am chéanna gan bheith ag dul i bhfiontar airgead a iompar timpeall leat. Ainm an leabhair?

Seicleabhar de chuid Banc na hÉireann.

Banc na hÉireann
An banc le do linn